

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ranum Statsseminarium

i

Undervisningsaaret 1903—1904.

Aarsberetning i Juni 1904.

Viboeg.

F. F. Borchsenius Bogtrykkeri

1904.

Ranum Statsseminarium

i

Undervisningsaaret 1903—1904.

Aarsberetning i Juni 1904.

Viborg.
F. V. Backhausens Bogtrykkeri.
1904.

I. Eksamen 1903

Til Afgangseksamen indstilledes ældste Klasses 21 Elever, af hvilke 5 fik Gennemsnitskarakteren mg+, 6 mg, 5 mg÷, 3 g+ og 2 g.

Til 1. Del indstilledes anden Klasses 15 Elever, af hvilke 4 (*L. N. Badstue, J. L. Gregersen, A. S. Jensen og I. Mikkelsen*) fik Gennemsnitskarakteren ug÷, 2 mg+, 2 mg, 6 mg÷ og 1 g.

De enkelte Karakterer ses af omstaaende Oversigt.

Eksaminandernes Navne.	Fødselsdag og Fødested.	Special						
		Gymnastik.	Sang og Musik.	Tegning.	Skrivning.	Regning.*	Matematik.	Naturfere.
1. Andersen, Lars Peter.....	¹⁹ / ₆ 1881. Suldrup.	ug÷	ug÷	mg÷	g+	mg+	ug÷	ug÷
2. Dahl, Martin Pedersen.....	³ / ₅ 1878. Blære.	mg	g	mg+	mg	mg	mg+	mg÷
3. Dissing, Niels Mark.....	³ / ₁ 1881. Bjørnstrup.	mg	g	mg	mg÷	mg+	ug	mg+
4. Gandrup, Jens Johannes Sø- rensen.....	²⁸ / ₁₀ 1882. Aggersund.	ug	ug	ug	mg÷	ug÷	ug	ug
5. Jensen (Buje), Bertel.....	⁴ / ₁₁ 1878. Rødhus.	mg÷	g+	g÷	mg	ug÷	mg	g+
6. Jensen, Frederik Søren Thi- sted.....	⁸ / ₆ 1882. Gram.	mg	g+	mg	ug÷	mg+	ug	mg
7. Jensen, Jens.....	¹⁶ / ₃ 1876. Vrinders.	mg	g÷	g+	mg	g÷	mg÷	tg+
8. Jensen, Laurids Kristian....	¹⁵ / ₇ 1879. Vilsted.	g+	»	g	g+	ug÷	mg÷	mg÷
9. Jørgensen, Peder Christopher Albert.....	²⁶ / ₂ 1882. Kortrup.	mg	g	mg÷	mg	g÷	g	tg+
10. Kortsen, Kort Kristian.....	²¹ / ₄ 1882. Hesselbjerg.	ug÷	g	mg÷	mg+	ug÷	ug	ug
11. Kristiansen, Kristian.....	⁵ / ₆ 1882. Lem.	g+	g+	g+	mg	g+	g÷	g÷
12. Kristjansen, Magnus Morten	¹⁷ / ₇ 1880. Havlykke.	mg+	mg+	g+	mg÷	g+	mg	g
13. Kristoffersen, Niels Kristian	²³ / ₂ 1882. St. Binderup.	mg+	mg÷	mg÷	mg÷	mg+	mg+	ug÷
14. Madsen, Mads Marinus.....	¹⁰ / ₁₂ 1881. Oudrup.	mg+	mg	mg÷	mg÷	ug	ug÷	ug÷
15. Mogensen, Mogens Carl....	¹⁶ / ₃ 1878. Skive.	mg	»	mg÷	mg	mg+	mg+	mg+
16. Nielsen, Hans.....	¹⁴ / ₁₁ 1882. Øsløs.	ug÷	g+	mg÷	ug÷	ug÷	ug	ug
17. Noesgaard, Axel.....	³ / ₂ 1880. Vemb.	mg+	g÷	mg	ug÷	ug÷	ug	mg
18. Pedersen, Holger.....	⁵ / ₅ 1880. Lyby.	ug÷	mg+	mg+	mg	mg	mg	mg+
19. Poulsen (Bach), Jens Christian	¹⁹ / ₃ 1881. Ranum.	ug÷	g÷	mg	mg÷	g+	mg+	mg+
20. Thomsen, Anders Christian.	¹⁶ / ₄ 1878. Nørtved.	mg	g+	mg+	ug÷	mg	mg+	mg+
21. Yde, Peter.....	¹² / ₉ 1882. Hundborg.	mg	g+	mg÷	mg÷	ug	ug÷	mg+

karakterer.

karakterer.									I alt Points.	Hovedkarakter.	Kan Eksaminanden forestaa			
Naturhistorie.	Geografi.	Historie.	Skriftlig Dansk.	Mundtlig Dansk.	Religion (regnes dobbelt).	Opdragelses- og Undervisningslære.	Praktisk Skolegøring (regnes dobb.).	Form og Orden.			Gymnastik-undervisning?	Skolesang?	Kirkesang?	Orgelspil?
ug÷	mg+	ug÷	mg	mg+	mg	mg	mg	mg+	129 ¹ / ₃	mg+	Ja	Ja	Ja	Ja
ug	mg+	ug÷	g+	mg÷	mg	mg	g+	mg	121 ¹ / ₃	mg	Ja	Ja	Nej	Nej
mg+	mg+	mg	mg	mg	mg÷	g+	mg÷	mg	121 ² / ₃	mg	Ja	Ja	Nej	Nej
ug	mg+	tg+	mg+	ug÷	mg÷	mg+	ug÷	mg	129	mg+	Ja	Ja	Ja	Ja
mg+	mg÷	g+	g	mg÷	g	g÷	mg÷	mg	107	g+	Ja	Ja	Ja	Nej
mg+	tg	g+	mg÷	mg	mg÷	mg	mg÷	mg	116 ¹ / ₃	mg÷	Ja	Ja	Ja	Nej
g+	g	mg÷	g	g÷	mg÷	tg	mg÷	mg÷	94	g	Ja	Ja	Nej	Nej
mg	mg+	mg+	mg	mg÷	mg	tg+	mg+	mg÷	109	mg÷	Ja	Nej	Nej	Nej
mg÷	g	g	g	g÷	g+	tg+	g+	mg	93 ¹ / ₃	g	Ja	Ja	Nej	Nej
ug	ug÷	ug÷	mg	ug÷	mg+	ug÷	mg+	mg	132	mg+	Ja	Ja	Nej	Nej
g+	mg	g	mg÷	mg÷	g+	g÷	g÷	mg÷	96	g+	Ja	Ja	Nej	Nej
g÷	g÷	g+	g	g	g+	g÷	mg÷	mg	102	g+	Ja	Ja	Ja	Nej
ug÷	mg÷	mg+	mg	mg+	mg+	mg+	g+	mg+	125	mg	Ja	Ja	Ja	Nej
ug÷	mg	ug÷	mg	mg+	mg	mg÷	mg÷	mg	127	mg	Ja	Ja	Ja	Nej
ug÷	mg÷	ug÷	g+	mg	mg÷	mg	mg÷	mg	116	mg÷	Ja	Nej	Nej	Nej
ug÷	ug÷	ug	mg+	ug÷	mg+	mg	mg+	mg	132 ² / ₃	mg+	Ja	Ja	Ja	Nej
ug	mg+	ug	mg+	ug	ug÷	mg÷	mg	mg	129 ² / ₃	mg+	Ja	Ja	Nej	Nej
mg+	mg÷	mg÷	mg÷	g+	g+	mg+	mg÷	mg÷	120 ¹ / ₃	mg	Ja	Ja	Ja	Nej
mg	g+	mg+	g+	g+	g+	mg	mg+	mg÷	115 ² / ₃	mg÷	Ja	Ja	Nej	Nej
mg	g	g+	mg÷	mg÷	mg÷	g+	mg÷	mg+	118	mg÷	Ja	Ja	Nej	Nej
mg+	ug	ug÷	g+	mg+	mg	mg÷	mg÷	mg	124 ¹ / ₃	mg	Ja	Ja	Ja	Nej

B. Eksamens I Del 1903.

Navn.	Afsluttede Fag.							Ikke afsluttede Fag.		
	Geografi.	Regning.	Matematik.	Naturlære.	Naturhist.	Tegning.	Skrivning.	Gennemsnitskarakter.	Bibelhist. og Bibelforklar.	Mundtlig Dansk.
1. Badstue, Laurids Nielsen	ug	ug.	ug	ug.	ug	mg +	mg.	ug.	ug	ug
2. Bastholm, Jacob	g +	mg.	mg +	mg +	mg	mg	mg	mg	mg +	mg.
3. Bredal, Ansgar Valdemar Jepsen	g	g	g	g	g	ug	ug	g	mg	g
4. Christensen, Hans Peter	g	g +	g	mg +	mg	mg	g	g	g +	mg +
5. Dissing, Niels Mark	g	g	mg.	mg +	ug.	mg +	mg	mg.	g +	mg +
6. Gregersen, Jens Liingaard	ug.	ug	mg +	ug	ug.	ug	ug	ug.	mg +	ug
7. Hornemann, Barthol Marinus	mg	mg	mg +	mg	ug.	mg +	ug.	mg +	g +	mg +
8. Hvorslev, Carl Adolph	mg +	mg +	ug	ug	mg.	mg	mg	mg	mg.	mg +
9. Ibsen, Carl	g +	ug	mg.	mg	g	mg +	mg +	mg +	mg.	mg.
10. Jacobsen, Thorvald	mg	ug.	mg +	mg.	mg.	g.	ug.	mg.	ug.	ug.
11. Jensen, Anton Sofus	ug	ug	ug	ug	ug	mg	mg +	ug.	ug	ug
12. Knudsen, Knud Andersen	g	mg	g	mg	mg	mg	mg +	mg.	mg +	mg
13. Larsen, Mogens Peter	mg	mg +	mg +	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg	mg
14. Martinussen, Michael	mg	g +	g +	g +	mg +	mg	mg	mg.	mg.	mg.
15. Mikkelsen, Immanuel	ug.	ug	ug	ug.	ug	mg	ug.	ug.	mg +	mg +

II. Eleverne.

Undervisningsaaret begyndte med 70 Elever og slutter med 71, idet 1 Elev, som blev syg og maatte forlade Seminariet i Juni 1903, atter blev optaget i Januar 1904.

Elevantallet er fordelt saaledes:

- 15 i ældste Klasse,
- 21 i mellemste do.,
- 35 i yngste do.

III Klasse.

1. *Laurids Nielsen Badstue*, Vestervig, Thisted A., f. 82.
2. *Jacob Bastholm*, Uggerby, Hjørring A., f. 83.
3. *Ansgar Valdemar Jepsen Bredal*, Terndrup, Randers A., f. 79.
4. *Hans Peter Christensen*, Haubro, Aalborg A., f. 83.
5. *Niels Mark Dissing*, Harridslev, Hjørring A., f. 79.
6. *Jens Liingaard Gregersen*, Farsø, Aalborg A., f. 83.
7. *Barthol Marinus Hornemann*, Øland, Aalborg A., f. 83.
8. *Carl Adolph Hvorslev*, Rind, Viborg A., f. 80.
9. *Carl Ibsen*, Nørre Omme, Ringkøbing A., f. 81.
10. *Thorvald Jacobsen*, Skørbæk, Aalborg A., f. 81.
11. *Anton Sofus Jensen*, Sønder Onsild, Randers A., f. 83.
12. *Knud Andersen Knudsen*, Sønderholm, Aalborg A., f. 83.
13. *Mogens Peter Larsen*, Aaby, Aalborg A., f. 79.
14. *Michael Martinussen*, Udby, Randers A., f. 81.
15. *Immanuel Mikkelsen*, Møborg, Ringkøbing A., f. 82.

II Klasse.

1. *Christen Møldrup Christensen*, Tostrup, Viborg A., f. 79.
2. *Frederik Christensen*, Redsted, Thisted A., f. 76.
3. *Frode Annæus Færgeman*, Nibe, Aalborg A., f. 84.
4. *Hans Christian Hansen*, Røjbæk, Ringkøbing A., f. 84.
5. *Jens Christian Jakobsen*, Trilom, Viborg A., f. 83.
6. *Christian Johannes Jensen*, Østerbølle, Viborg A., f. 83.
7. *Jens Brix Olesen Jensen*, Vilsted, Aalborg A., f. 82.
8. *Rasmus Sofus Jensen*, Selkær, Randers A., f. 82.
9. *Peder Kristian Knudsen*, Sønderholm, Aalborg A., f. 79.
10. *Otto Martin Kristian Kristensen*, Daugbjerg, Viborg A., f. 83.
11. *Poul Poulsen Krogsgaard*, Erslev, Thisted A., f. 79.
12. *Lauritz Anton Larsen*, Hersom, Viborg A., f. 83.
13. *Lars Dybdal Larsen*, Stagstrup, Thisted A., f. 84.
14. *Mikkel Kristian Mikkelsen*, Hvidbjerg, Thisted A., f. 84.
15. *Niels Kristian Nielsen (Kyø)*, Vilsted, Aalborg A., f. 77.
16. *Kay Petersen*, Odder, Aarhus A., f. 84.
17. *Frederik Kristian Sørensen*, Spjellerup, Sorø A., f. 84.
18. *Kristen Sørensen Vestergaard*, Vust, Thisted A., f. 82.
19. *Thomas Otto Vestergaard*, Hassing, Thisted A., f. 84.
20. *Niels Vilsen*, Lund, Thisted A., f. 84.
21. *Holger Østergaard*, Munkholm, Aalborg A., f. 82.

I Klasse.

1. *Valdemar Bangsgaard*, Skyum, Thisted A., f. 82.
2. *Johannes Jørgensen Berg*, Resen, Viborg A., f. 84.
3. *Niels Peder Christensen Bjerregaard*, Gerlev, Randers A., f. 80.
4. *Julie Apolline Bro*, Ranum, Aalborg A., f. 85.
5. *Ingeborg Bodil Andersen Bæk*, Bruddal, Viborg A., f. 81.

6. *Hans Hartvig Christensen*, Aalborg, Aalborg A., f. 84.
7. *Jens Kristian Fredskild*, Hvidbjerg, Thisted A., f. 85.
8. *Christian Richardt Aasted Sørensen Gandrup*, Fjerritslev, Thisted A., f. 85.
9. *Ole Hansen Gjevnøe*, Gevnø, Præstø A., f. 77.
10. *Christian Cleophas Hansen*, Vilsted, Aalborg A., f. 84.
11. *Peder Nielsen Have*, Skorum, Thisted A., f. 82.
12. *Anders Peter Kristian Jakobsen*, Mønsted, Viborg A., f. 82.
13. *Jacob Christian Jensen*, Klausholm, Hjørring A., f. 80.
14. *Kjeld Jensen (Due)*, Øls, Aalborg A., f. 84.
15. *Jens Peter Andersen Kouring*, Kastbjerg, Randers A., f. 84.
16. *Hans Peter Kristensen*, Jebjerg, Viborg A., f. 85.
17. *Niels Kristian Kvist*, Estrup, Aalborg A., f. 80.
18. *Anders Marinus Theodor Kirstejn Larsen*, Sønderholm, Aalborg A., f. 83.
19. *Mads Rasmussen Madsen*, Vilsted, Aalborg A., f. 85.
20. *Peder Lassen Madsen*, Heden, Hjørring A., f. 84.
21. *Carl Christian Nicolajsen*, Østerfemhøj, Ringkøbing A., f. 83.
22. *Niels Grønkjær Nielsen*, Snekstrup, Thisted A., f. 85.
23. *Hans Svanholm Pedersen*, Sebber, Aalborg A., f. 82.
24. *Niels Pedersen*, Vridsted, Viborg A., f. 80.
25. *Anton Christian Petersen (Skyum)*, Sejerslev, Thisted A., f. 80.
26. *Marius Christian Rye Petersen*, Vrønding, Aarhus A., f. 84.
27. *Viggo Agathon Hagbarth Sanne Høyer Petersen*, Sejlflod, Aalborg A., f. 83.
28. *Lorents Christian Poulsen*, V. Hjermslev, Hjørring A., f. 76.
29. *Ferdinand Sørensen*, Vorupør, Thisted A., f. 78.
30. *Lars Bjørn Åke Selmer Sørensen*, Aalborg, Aalborg A., f. 85.
31. *Ole Sørensen*, Næstrup, Thisted A., f. 85.

32. *Thomas Thomasen (Lauridsen)*, Strandby, Aalborg A., f. 83.
33. *Mads Peder Christensen Toftdahl*, Vang, Thisted A., f. 75.
34. *Peder Marius Trap*, Jennum, Randers A., f. 85.
35. *Anders Yde*, Stagstrup, Thisted A., f. 84.

Seminarieret har i Aaret 1903 for første Gang optaget Kvinder. Deres Optagelse er sket i Henhold til Skrivelse af 20. Marts 1903 fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Denne Skrivelse lyder saaledes:

»Under Henvisning til Hr. Seminarieforstanderens behagelige Skrivelse af 31. Januar d. A. skal man til behagelig Efterretning og fornøden Foranstaltning tjenstlig melde, at Ministeriet Dags Dato har meddelt Frøknerne *Julie Bro* og *Ingeborg Bæk* — under Forudsætning af, at de iøvrigt fyldestgøre Betingelserne for at optages i et Seminarium — Tilladelse til fra næste Skoleaars Begyndelse lige med de mandlige Elever at følge Undervisningen ved Ranum Statsseminarium, medens de selv maa bekoste deres Uddannelse i kvindelig Haandgerning og i praktisk Gymnastik.

Under deres Ophold ved Seminarieret ville de have at erlægge de anordningsmæssige Undervisningspenge, hvorhos Ministeriet ikke ser sig i Stand til at aabne dem Adgang til nogen Statsunderstøttelse.

J. C. Christensen.

A. P. Weis.*

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 20. Maj 1902 maa Ministeriets Tilladelse til Kvinders Optagelse desuden indhentes i hvert enkelt Tilfælde, og det er paalagt Seminarieret at føre Tilsyn med, at de kvindelige Elever under deres Ophold ved Seminarieret finder Bolig i gode Hjem.

Elevernes Hjemstavn:

Aalborg	Amt	22
Thisted	—	18
Viborg	—	11
Randers	—	7
Hjørring	—	5
Ringkøbing	—	4
Aarhus	—	2
Præstø	—	1
Sorø	—	1

Faderens Stilling:

Gaardmænd	31
Lærere	15
Husmænd	10
Haandværkere	8
Andre Stillinger	7

Elevernes Alder (det fyldte Aar 1. Juni 1904) i de forskellige Klasser:

	I.	II.	III.	I alt.
18 Aar	5	»	»	= 5
19 —	9	4	»	= 13
20 —	6	6	2	= 14
21 —	3	4	6	= 13
22 —	2	2	2	= 6
23 —	3	»	2	= 5
24 —	3	3	1	= 7
25 —	1	»	2	= 3
26 —	1	1	»	= 2
28 —	2	1	»	= 3

Eleverne bor uden for Seminariet i Ranum By, hvor et vel møbleret Værelse med Brændsel faas for 60—75 Kr. aarlig. For fuld Kost gives i Almindelighed 280 Kr. aarlig. Nogle lever dog billigere. Betalingen for Middagsmad er 42 Øre.

For Undervisning betaales 40 Kr. aarlig. Lærersøner betaler intet. Trængende Elever kan faa Nedsættelse til det halve.

Til Understøttelse for trængende Elever paa Ranum Seminarium har der i Aar været bevilget 5000 Kr. Efter Indstilling af Seminariet fordelte Ministeriet dette Beløb saaledes:

1800 Kr. til ældste Klasse:

2	fik	hver	250	Kr.
2	—	—	200	—
2	—	—	150	—
6	—	—	100	—

1500 Kr. til mellemste Klasse:

3	fik	hver	200	Kr.
4	—	—	150	—
3	—	—	100	—

1700 Kr. til yngste Klasse:

4	fik	hver	150	Kr.
11	—	—	100	—

I alt fik saaledes 37 Elever Statsunderstøttelse.

III. Seminariets Lærere samt Fag- og Timefordelingen.

Den 16. December 1903 mistede Seminariet sin ældste Lærer, *P. P. Smitt*, som havde virket ved Seminariet i omtr. 30 Aar. Efter i længere Tid at have lidt under et vakkende Helbred søgte han i November 1903 Lægehjælp i København, hvor han laa syg i omtr. en Maaned og efter en farlig Operation afgik ved Døden paa Sct. Josefs Hospital.

Seminarielærer *P. P. Smitt* var Sønnesøn af en fra Rotterdam indvandret Jøde. Han blev født den 31. Januar 1847 i Vrønding ved Horsens, tog Skolelærer-eksamen fra Gedved Seminarium 1866 (Meget duelig) og var derefter Lærer ved samme Seminarium i 8 Aar. Den 3. Marts 1874 blev han ansat som Lærer ved Ranum Seminarium. Den 14. April 1891 fik han kgl. Udnævnelse som Seminarielærer. Hans Fag var Sang og Musik og i nogle Aar tillige Regning. Han var en meget energisk Lærer, som forstod at vinde Eleverne og at hjælpe dem til Rette i sine Fag. Han var derfor anset som Lærer og mindes med Paaskønnelse og Taknemmelighed af sine mangfoldige Elever overalt i Landet.

Den 13. Januar 1904 konstituerede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Lærer ved Silkeborg private Seminarium, Seminarist *Anders Sørensen Thyrré* som Lærer ved Statsseminariet i Ranum og paalagde ham i denne Egenskab at undervise i Sang og Musik, derunder Orgelspil, samt eventuelt endvidere i saadanne Fag, hvori han maatte findes egnet til at undervise.

Lærer *A. S. Thyrré* er født i Ugelbølle, Mørke Sogn den 16. Juni 1871, tog Skolelærer-eksamen fra Silkeborg Seminarium 1891, blev derefter først Hjælpe-lærer ved Magleby Skole og senere Lærer ved Real-skolen s. St. indtil Sommerferien 1894 og var fra Efter-aaret 1894 til Januar 1904 Lærer i Sang og Musik m. fl. Fag ved Silkeborg Seminarium.

Lov af 13. November 1903 bestemmer, at der ved hvert Statsseminarium ansættes en 5. Lærer, der erhol-der kongelig Udnævnelse ligesom Forstanderen og de øvrige Lærere og lønnes efter de samme Regler som de sidstnævnte. Endvidere bestemmer Loven, at ingen kan udnævnes til Lærer, før han i et Aar har været konstitueret som saadan. I Henhold til denne Bestem-melse har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæse-

net fra 1. April d. A. at regne konstitueret hidtilværende Gymnastiklærer ved Seminariet *Jens Videbæk* som Lærer i det nyoprettede Lærerembede med Forpligtelse til at undervise i Gymnastik, Sundhedslære og Sløjd samt i andre Fag, hvortil han maatte findes egnet.

Fagfordelingen:

1. Forstanderen, Pastor *P. Taaning*: Religion (Tros-lære og Bibelforklaring), Pædagogik, praktiske og skriftlige Øvelser (18 Timer).
2. Lærer *P. N. Ryge*: Historie, Geografi, Bibelhistorie, Kirkehistorie, Skrivning og praktiske Øvelser (23 Timer).
3. Lærer *C. M. C. Kvolsgaard*: Dansk, skriftlige og praktiske Øvelser (22 Timer).
4. Lærer *J. Jeppesen*: Matematik, Fysik, Naturhistorie, Tegning og skriftlige Øvelser (28 Timer).
5. Konst. Lærer *A. S. Thyrre*: Sang og Musik (30 Timer).
6. Konst. Lærer *J. Videbæk*: Gymnastik, Fysiologi og Regning (25 Timer).
7. Førstelærer ved Byskolen *Kr. Bro* har med Bistand af Andenlæreren 2 Timer daglig vejledet Eleverne i praktisk Skolegerning.

Musikundervisningen begynder daglig Kl. 3 og fortsættes til Kl. 7.

1 Elev af ældste Klasse (C. A. Hvorslev) har ikke deltaget i Sang- og Musikundervisningen.

I Orgelspil er undervist 4 af III, 6 af II og ved Skoleaarets Slutning 12 af I Klasse.

De skriftlige Øvelser har fundet Sted Mandag, Onsdag og Torsdag Eftermiddag Kl. 3—5.

Uden for Seminariets Undervisningstid er en Del Elever bleven undervist i Oldnordisk af Hr. *Kvolsgaard*.

IV. Undervisningen, Lærebøgerne m. m.

Undervisningsaaret begyndte d. 1. September 1903. Undervisningen, der vedvarer til 18. Juni 1904, omfatter følgende Fag:

1. Gymnastik.

I Klasse. Væsentlig praktisk Gymnastik. Enkelte Timer er anvendte til Kommandoøvelser.

II Klasse. 1 Time hver anden Uge er anvendt til Teori, Resten til praktisk Gymnastik.

III Klasse. 3 Timer egentlig anvendes til praktisk Gymnastik, 1 til Fysiologi og 1 til Teori.

I alle Klasser er nogle af Gymnastiktimerne anvendte til Undervisning i Boldspil.

5 Dage om Ugen har 2 Elever ad Gangen været til Stede ved Børneskolens Gymnastiktimer, hvor de har haft Lejlighed til at kommandere og undervise i Gymnastik.

Foruden Gymnastikhaandbogen bruges: Poul la Cour: Menneskelegemets Bygning, samt K. A. Knudsens Bøger: Grundsætninger for Gymnastikundervisning og Øvelselære.

2. Sang og Musik.

Sang. I Kl. Træffeøvelser er sungne, og foruden Nodetavlen er dertil brugt: »Øvelser i Nodelæsning«

ved H. Tofte. Ved Indøvelsen af Salme- og Folkelmelodier er brugt »Melodibog« ved H. Tofte, hvoraf omtr. 80 Melodier er sungne. Forskellige Syngeøvelser er indøvede, og det nødvendigste af Musiklæren er gennemgaaet efter Sannes »Musiklærens Begyndelsesgrunde« ved H. Tofte. Et Hæfte to- og trestemmige Sange af Ernst er ogsaa brugt.

II Kl. Der er fortsat med Træffeøvelser, med Indøvelsen af Melodier samt med en Del to- og trestemmige Sange efter de ovennævnte Bøger.

III Kl. De til Skolelærereksamen forlangte Salme- og Folkemelodier er gennemgaaede og repeterede, Korsvarene og den kromatiske Skala er øvede, og Musiklæren er gennemgaaet efter foran nævnte Lærebog.

Uden for Skoletiden har Elever fra hver af Seminariets Klasser sunget en Del firstemmige Sange.

Violin. Toftes Violinskole samt forskellige Etuder og Duetter er brugt. Desuden er Skalaerne og Melodierne gennemgaaede, og de flinkeste Elever er øvede i at transponere Salmer og Sange.

Orgel. Steensens og Attrups Orgelskoler, forskellige Præludiesamlinger samt Berggreens og Barnekows Melodisamlinger er benyttede ved Undervisningen, og Koralslutninger samt en Del Modulationsøvelser er indøvede.

3. Tegning.

I Kl. Dels Tegning efter Andersens Vægtavler, 3. Række, dels Tegning efter Klodser.

II Kl. Tegning efter Klodser og Brugsgenstande.

III Kl. Kridttegning.

4. Skrivning.

I Kl. De latinske Bogstaver er indøvede baade

enkeltvis og i Sammenskrift efter Overintendant Jørgensens System. Haandskriftsøvelser efter samme System.

II Kl. Fortsat Øvelse i Skrivning med latinske Bogstaver og i Haandskrift. Tillige øvet de gotiske Bogstaver baade enkeltvis og i Sammenskrift. Nogen Øvelse i Haandskrift.

5. Regning.

I Kl. Bertelsens Regnebog § 1—12 er gennemgaaet tillige med en Del tilsvarende Opgaver andetsteds fra. Hovedregning efter V. Petersen og Georg Vogel-Jørgensen: Opgaver i mundtlig Regning § 1—2.

II Kl. Opgaverne i § 13—15 i Bertelsens Regnebog samt en hel Del lignende Opgaver — hovedsagelig fra Skolelærereksamen — er regnede. Efter V. Petersens og Vogel-Jørgensens »Mundtlig Regning« er en Del af Opgaverne i § 3—4 gennemgaaede.

6. Matematik.

I Kl. Fr. Johansens og Jul. Petersens Aritmetik. Jul. Petersens Geometri til den retvinklede Trekant.

II Kl. Jul. Petersens Aritmetik II og Geometri fra den retvinklede Trekant. Dernæst Repetition af det hele til Eksamen fordrede Pensum.

Hver Uge har Eleverne i begge Klasser haft skriftlige Opgaver til Udarbejdelse enten hjemme eller paa Seminariet.

7. Fysik.

I Kl. Karl Schmidts Lærebog er anvendt. Indledning, draabeflydende og luftformige Legemers Ligevægt, molekulære Kræfter, Varme, Magnetisme og Elektricitet er gennemgaaet.

II Kl. Ligevægtslære, Bevægelseslære, Lyd og Lys. Hele Bogen repeteret. Fremstillingen har stadig været ledsaget af Forsøg ved Hjælp af den fysiske Samlings Apparater. Enkelte Afsnit er behandlede adskilligt mere udførligt, end Lærebogen gør det.

8. Naturhistorie.

I Kl. Zoologi: Boas's Lærebog. Menneskets Bygning (med mange Tilføjelser), Hvirveldyrene. Botanik: Vaupells Planterigets Naturhistorie ved Grønlund: Plantens Form. Øvelse i Plantebestemmelse.

II Kl. Zoologi: Fiskene, Leddyrene, Ormene, Bløddyrene og Straaledyrene. Hele Bogen er repeteret. Botanik: Planternes Anatomi, Fysiologi og Systematik.

Hver Klasse har, naar Aarstiden og Vejret har gjort det muligt, haft en Ekskursion hver Uge, hvorved mange af de fundne Planter er bestemte ved Hjælp af Rostrups Flora.

9. Geografi.

I Kl. Læst Danmark efter Thy og Dahlbergs Danmarks Geografi, det øvrige Europa efter Dahlbergs større Lærebog i Geografien.

II Kl. Læst de fire fremmede Verdensdele og den almindelige Del af Geografien efter samme Lærebog.

Dahlbergs større Atlas har hovedsagelig været benyttet og til Danmark mest A. Rasmussens Kort over Danmark. I Juni Maaned repeteret enkelte Afsnit.

10. Historie.

Blochs Lærebog i Verdenshistorien I—II for Realskoler samt Tillæg dertil har i Verdenshistorien dannet Grundlag for Undervisningen, dog er enkelte Afsnit gennemgaaede efter Blochs Lærebog i Verdenshistorien

for de lærde Skoler. Den nyeste Tid til Dels efter Fr. Niensens Lærebog. I Nordens Historie er Johan Ottosens Lærebog benyttet.

I Kl. Danmarks Historie indtil 1375; Norges og Sveriges Historie til 1000; Verdenshistorie: Oldtid og Middelalder til Frankrig og England. Saavel den nordiske som den græsk-romerske Mytologi er kort gennemgaaet med henholdsvis Sigurd Müllers og H. Bierings Bøger som Grundlag.

II Kl. Nordens Historie fra 1157 til 1720. Verdenshistorie: Middelalderen fra Hohenstaufferne og den nyere Tid til 1660.

III Kl. Nordens Historie fra 1660 og ud, Verdenshistorien ligesaa.

Som Hjælpemidler ved Undervisningen i Historie har hovedsagelig hidtil været benyttet: Erslev og Rosendal: Historisk Atlas og Jørgensen samt Hertel: Oversigtstabeller.

11. Dansk.

a. Stil.

Der er i hver Klasse skrevet et Stykke Diktat hver tredie Uge og en Stil hver Uge, de fleste af Stilene hjemme.

b. Grammatik og Analyse.

I Kl. Kr. Mikkelsens Sproglære S. 1—91 er læst og delvis repeteret samt indøvet ved Analyse.

II Kl. Hele Mikkelsens Sproglære er gennemgaaet. Et Par Timer om Ugen anvendtes til Analyse.

c. Litteraturkendskab.

I alle tre Klasser er der ved Oplæsning efter Borchsenius og Winkel Horns danske Læsebog, Flors og Sigurd Müllers Haandbøger samt en Del af Litteraturens Hovedværker givet Eleverne Kendskab til et Ud-

valg af den danske Litteratur. I øverste Klasse er til-
lige Litteraturhistorien gennemgaaet efter F. Rønnings
»Den danske Litteraturs Historie i Grundrids« og Chr.
Dorphs »Udsigt over Digtarterne«.

12. Religion.

I Kl. Bibelhistorie: Hele det gamle Testaments
Historie efter Greensteens Udgave af Ludvig Chr. Mül-
lers Bibelhistorie. Palæstinas Geografi efter Krarup-
Vilstrup.

Bibelforklaring: Talerne i Mat. Evang., 1. Mose-
bog Kap. 1—3, Ps. 22.

Kirkehistorie: Oldtid og Middelalder indtil
Munkevæsenet efter Fr. Nielsens Ledetraad i Kirkens
Historie.

II Kl. Bibelhistorie: Gennemgaaet Ny Test.
Historie.

Bibelforklaring: Jes. 1—12 og Johannes' Evan-
gelium.

Kirkehistorie: Middelalderen fra Munkevæsenet
og den nyere Tid til Romerkirken i Frankrig, efter Fr.
Nielsens Ledetraad i Kirkens Historie.

III Kl. Den kristelige Tros- og Sædelære er
gennemgaaet i Foredrag og Samtaler. Rørdam: Den
kristelige Lære er benyttet. 9 Stile.

Bibelforklaring: Romerbrevet.

Kirkehistorie: Fra Romerkirken i Frankrig og ud.

De hellige Skrifers Oprindelse. Gudstjenesten.
Kirkeaaet.

13. Pædagogik.

III Kl. Opdragelses- og Undervisningslære er gen-
nemgaaet i Foredrag og Samtaler. 9 Stile.

II Kl. Sjælelære (Forestillings- og Følelseslivet).

Bøger: Kroman: »Grundtræk af Sjælelæren«,

Wilkens: »Grundtræk af Pædagogikken«, Ottosen: »Vor Folkeskoles Oprindelse«, Bang: »Opdragelsens og Skolens Historie«.

14. Praktisk Skolegerning.

Elevernes Uddannelse i praktisk Skolegerning foregaar dels i Ranum Byskole, dels paa Seminariet.

I Ranum Byskole har III Klasses Elever haft Lejlighed til:

1. i Aarets første Halvdel skiftevis at overvære Undervisningen i Skolens forskellige Klasser for at lære Skolens Ordning og Undervisningens Gang at kende,
2. samlede at paahøre Undervisningen i enkelte Timer,
3. at øve sig i efter Forberedelse at gennemgaa med Børnene bestemte Opgaver, hentede fra Skolens forskellige Fag.

Paa Seminariet har de samme Elever 1) under Seminarielærernes Vejledning øvet sig i at undervise mindre Hold Børn i de forskellige Fag, 2) under Seminarielærer *Jeppesens* Vejledning øvet sig i Kridttegning og 3) under Forstanderens Vejledning skrevet 9 Dispositioner.

V. Forskellige Meddelelser.

Ved kongelig Resolution af 22. Maj 1903 blev *Seminariedirektionen*, som bestod af Stiftamtmanden i Viborg, Biskoppen over Viborg Stift og Provsten for Slet Herred, *ophævet fra 1. August 1903*, og det almindelige

Tilsyn med Seminariets Læreruddannelse samtidig overdraget til *Biskoppen* over Viborg Stift.

Fra 1. September 1903 er der ved Skrivelse af 12. August s. A. fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og i Overensstemmelse med det af samme Ministerium under 10. August s. A. fastsatte Reglement for Lærerraad ved Statens Skolelærerseminarier *oprettet et Lærerraad* for Ranum Seminarium. Lærerraadet bestaar af Seminariets faste Lærere og Førstelæreren ved Seminariets Øvelsesskole. Det samles i Reglen 4 Gange om Aaret for at drøfte eller afgøre forskellige Spørgsmaal vedrørende Seminariet.

Den 10. og 11. September 1903 besøgte Biskoppen over Viborg Stift, Lic. theol. *Poulsen* Seminariet for at tilse Læreruddannelsen.

Den 23. Marts 1904 inspicerede Gymnastikinspektøren, Hr. Oberst *Ramsing* Undervisningen i Gymnastik.

I Seminariets Sal er der i Aarets Løb holdt offentligt Foredrag eller Oplæsninger af Højskolelærer *C. Bågå*, Højskoleforstander *P. Hansen*, Skuespiller *C. Brechling*, Højskoleforstander *A. Axelsen*, Sognepræst *B. Barfod*, Højskoleforstander *H. Rosendal*, Højskolelærer *Kæstel*, Pastor *S. Møller*, Højskoleforstander, Frøken *E. Begtrup*, Skuespiller *V. Hejlessen*, Missionær *A. Dissing*, Observator *Th. Køhl* og Emissær for Israelsmissionen *Philemon Petri*. Desuden har Salen været anvendt til Afholdsmøder ved Højskoleforstander *Nielsen-Svinnige* o. fl., til Sang og Musik og til Aftenmøder om Søndagen, idet Seminariets Forstander og Lærere efter Tur har holdt Foredrag eller Oplæsning eller har indledet Forhandling Søndag Aften.

Den første Uge i September 1903 holdt Lærer *Videbæk* Gymnastikkursus for Omegnens Lærere.

Udtog af Regnskabet
for 1903—1904.

Indtægt 22,940 Kr. 93 Ø.

Udgift:

Lønninger	13,207	Kr. 14	Ø.
Honorarer	4,969	— 55	—
Pensioner	899	— 54	—
Bibliotek og vidensk. Samlinger	809	— 47	—
Hovedstandsættelsesarbejder	175	— »	—
Bygningers Vedligeholdelse	498	— 80	—
Inventariets do.	376	— 48	—
Brændsel og Belysning	499	— 37	—
Skatter og Afgifter	63	— 30	—
Forskellige Udgifter	666	— 73	—
Livsforsikringsanstalten	1,042	— 86	—

I alt Udgift 23,208 Kr. 24 Ø.

Den fysiske Samling

er forøget med 2 Stemmegafler paa Sangbund, 1 elektrisk Motor, 4 Tørelementer, 1 Ringeapparat til Brug ved traadløs Telegrafering.

Den naturhistoriske Samling

er forøget med 1 Gravand, skænket af Elev *Hartvig Christensen*, 1 Øregople.

VI. Eksamen 1904.

I den afsluttende Lærerprøve er der foretaget nogle

mindre Ændringer. I Dansk bortfalder saaledes Diktatprøven 1904. I Religion omfatter Prøven til 1. Del Bibelhistorie og Bibelforklaring (undtagen Brevene) og Prøven til 2. Del Troslære, Kirkehistorie, Romerbrevets Kap. 1—8 og 8 andre Kapitler af Brevene efter frit Valg. Fra 1905 indføres endvidere ved Eksamen i Sang og Musik en Prøve i Undervisningsdygtighed, saa at Fagkarakteren i Sang og Musik fremkommer som Gennemsnit af Karakteren i Sang, Violinspil og praktisk Dygtighed.

Til Prøven i Aar indstilledes samtlige Elever af II og III Klasse henholdsvis til Eksamens 1. og 2. Del. Den skriftlige Del af denne Eksamen, hvis mundtlige Del sluttes den 22. Juli, blev afholdt paa Seminariet den 2.—5. Maj. Som ledende Tilsynsmand ved denne Prøve fungerede Sognepræst *Søe-Pedersen*, Ranum; de øvrige Tilsynsmænd var Lærer *Schmidt*, Dværgtved, Lærer *Lavridsen*, Vilsted, Lærer *Olsen*, Malle og Sognepræst *Tetens*, Ulstrup. De forelagte Opgaver var:

a. Til Eksamens anden Del.

1. Religion. (4 Timer). Om Ydmyghed og dens Betydning i kristeligt Liv.

2. Dansk Stil. (4 Timer). Kulturfremskridt i det 19. Aarhundrede.

3. Pædagogik. (4 Timer). Følelselivets Optrædelse.

4. Disposition. (4 Timer). Den gældbundne Tjener. Matt. 18, 21—35.

5. Gymnastik. (2 Timer).

I en større Folkeskole møde 2 øverste Parallellklasser samtidig til Gymnastik med tilsammen 60 Elever i Alderen 13—14 Aar.

Gymnastiksalen er 15 Al. bred, 30 Al. lang og forsynet med følgende Redskaber:

32 Fag Ribber med Skamler,	1 fem Fags Rudestige,
2 Sæt Dobbeltbomme,	2 Springstel,
2 Entretov,	2 Plinte,
12 Klavretov,	2 Bukke,
12 Klavrestænger,	2 Heste,
2 Trapez'er,	2 Rulle madrasser,
2 Sæt Ringe,	4 andre Madrasser.
1 syv Fags Rudestige,	

Med Fradrag af Tiden til Omlædning regnes Gymnastik-timen til 45 Minutter.

Der skal dannes en Øvelsesrække for disse 2 Klasser, og hvor Eleverne deles i Hold, skal tillige angives Øvelsernes Ordning og Fordeling til Holdene.

Øvelserne ledes af en Gymnastiklærer med Bistand af en Hjælpelærer.

b. Til Eksamens første Del.

1. Skrivning. (2 Timer).

a. Prøve i Skønskrift.

1. Alfabetet med store og smaa Bogstaver.
2. I mange Henseender er Kineserne et Eksempel paa, hvor højt et velbegavet, selvlært Folk kan naa uden Paavirkning udefra. Mange vigtige Opfindelser er gjorte her Aartusinder eller dog mange Aarhundreder, førend de uafhængigt opfandtes i Europa, saaledes Porcelænsindustrien, Papiret, Trykning med skaarne Trætavler, Papirpenge, Brilleglas, Regnebrættet.

b. Prøve i Haandskrift.

Omdeles og dikteres af Tilsynet 15 Minutter før Udløbet af den til Prøven i Skrivning fastsatte Tid.

Saa godt som ingen af de nævnte Opfindelser kom den øvrig Verden til gode, fordi Folket indtog en afvisende Stilling over for Udlandet. Men i øvrigt er det karakteristisk for Kinesernes Opfindsomhed, at den standser paa et vist Punkt i sin regelrette Tænkning og ikke naar til det Skridt, som virkelig vilde blive betydningsfuldt. Kineserne saa Magnetens Egenskab, men anvendte den ikke til Kompas, de opfandt Krudtet, men ikke Bøssen, Regnebrættet, men ikke Bestemmelsen af Tallenes Værdi efter deres Plads, de opfandt en Skrift, men kun Stavelsetegn, ikke Lydtegn.

2. Regneopgave Nr. 1. (3 Timer).

Et Ishus af Form som en retstaaende Pyramide med kvadratisk Grundflade bestaar af et overalt paa Siderne lige tykt dækkende Lag, hvorved det til Isens Opbevaring bestemte Hulrum faar samme Form som hele Pyramiden. Udvendig maalt er Husets Omkreds forneden 48 Fod, en af Sidekanterne $2\sqrt{34}$ Fod. Det rummer 5806,08 Pund Is (Vægtfylde 0,9), og Hulhederne mellem Isstykkerne udgør $6\frac{1}{4}$ pCt. af Rummet.

Der søges:

- I. Hulrummets Indhold;
 - II. Dets Højde og Grundfladens Sidelinie;
 - III. Den lodrette Tykkelse af det dækkende Lag.
- 1 Kubiktomme Vands Vægt sættes til 3,5 Kvint.

3. Regneopgave Nr. 2. (3 Timer).

A køber i Amerika et Parti Kaffe til 56 Kr. pr. Centner, og et andet Parti, halvt saa stort som det første, til 53 Kr. I Fragt betaales 2 pCt. af Indkøbsprisen, og et vist Beløb i Assurance. Da Ladningen losses, viser det sig, at $\frac{1}{9}$ af den er fordærvet og værdiløs, hvorefter Resten kommer til at staa ham i 64 Kr. 80 Øre pr. Centner.

- I. Hvor stor var Assurancen pr. Centner af det indkøbte Parti?
Af den usfordærvede Kaffe sælger A først $\frac{3}{4} \div 40$ Centner til en vis Pris, og derefter Resten, for hvilken han faar 8 Kr. 10 Øre mere pr. Centner end for det første; ved Handelen tjener han $16\frac{1}{4}$ pCt. Havde han derimod for det første solgte Parti faaet den sidste Pris, og for det sidste den første Pris, vilde hans Fortjeneste have været $21\frac{1}{4}$ pCt.
- II. Af hvor mange Centner bestod hvert af de solgte Partier?
- III. Til hvilke Priser solgtes de?

4. Geometri. (3 Timer).

1. Over en af Siderne i en ligesidet Trekant som Diameter tegnes en Cirkel. En Bue af denne Cirkel deler Trekanten i to Dele, hvis Omkredse og Arealer beregnes, idet Trekantens Side er 2 a.
2. I en ligebenet Trekant kender man Højden h paa Grundlinien og Medianen m til et af Benene. Hvor store bliver Trekantens Sider, naar $h = 6$ og $m = 3\sqrt{17}$? Hvorledes kan man konstruere Trekanten, naar h og m er givne som Liniestykker?

5. Algebra. (3 Timer).

1. Reducer Udtrykket:

$$\frac{1+2x}{3x-x^2} - \frac{1-2x}{3x+x^2} - \frac{12+10x}{9x-x^3},$$

og beregn det dernæst med 3 rigtige Decimaler for $x = \sqrt[3]{3} - 3$.

2. Af Ligningerne:

$$\log x + \log y = 2$$

$$\log(x+y) = 1,55630$$

findes x og y med 2 rigtige Decimaler.

Prøve gøres!

6. Tegning. (4 Timer).

Efter en Model af Træ: Et Bord.

Den mundtlige Eksamen afholdes paa Seminariet fra 23. Juni til 22. Juli:

Torsdag d. 23. Juni: Sang og Musik (Lærerne).

Fredag d. 24. — — (Eleverne).

Fredag d. 1. Juli: Gymnastik.

Lørdag d. 2. — —

Torsdag d. 7. — Dansk II. Naturlære.

Fredag d. 8. — Pædagogik. Dansk I. Naturlære.

Lørdag d. 9. — Historie. —

Torsdag d. 14. — Matematik.

Fredag d. 15. — — Geografi.

Lørdag d. 16. — Geografi.

Mandag d. 18. — Religion I og II. Regning.

Tirsdag d. 19. — — —

Praktisk Skolegerning

Onsdag d. 20. — — Religion I.

Torsdag d. 21. — Naturhistorie.

Fredag d. 22. — —

Seminarielærerne eksaminerer og er med til at give Karakterer. Karakteren for praktisk Færdighed bestemmes ligelig efter en af Seminariet given Aarskarakter og Prøvens Udfald. Opgaverne gives af Censorerne efter Samraad med Lærerne. De af Ministeriet beskikkede Censorer er følgende:

- I Religion: Professor *N. A. Larsen*, Censorernes Formand, og Docent, Lic. theol. *J. P. Bang*.
- Praktisk Færdighed: Skoledirektør *J. Larsen*, R., og Folketingsmand *Guldbrandsen*.
- Dansk: Frk. cand. mag. *Falbe-Hansen* og cand. mag. *E. Rørdam*.
- Pædagogik: Professor *Kroman*, R.
- Historie: Højskoleforstander *Rosendal*, R.
- Geografi: Professor *Dahlberg*.
- Naturhistorie: Dr. phil. *W. Sørensen*.
- Fysik: Docent, Dr. phil. *A. Lehmann*.
- Matematik: Dr. phil. *C. Juel*.
- Regning: Skoleinspektør *Bertelsen*, R., Aarhus.
- Skrivning: Professor *Dahlberg*.
- Tegning: Tegneinspektør, Genremaler *Andersen*, R.
- Sang og Musik: Sanginspektør, Professor *Nebelong*.
- Gymnastik: Gymnastikinspektør, Oberst *Ramsing*, K. p. p.

VII. Om Optagelse paa Seminariet.

Optagelse kan kun ske ved Undervisningsaarets Begyndelse; under særlige Omstændigheder kan dog Ministeriet tillade Undtagelser herfra.

I II Klasse maa kun optages Elever, som har gennemgaaet et Seminariums I Klasse og bestaaet Oprykningsprøven, og i III Klasse kun Elever, som har gennemgaaet et Seminariums I og II Klasse og bestaaet første Del af den afsluttende Lærerprøve og Oprykningsprøven til III Klasse.

Under særlige Omstændigheder kan dog de, som

fylder henholdsvis 19 eller 20 Aar inden Kalenderaarets Udgang og i øvrigt opfylder nedenanførte Betingelser for Optagelse, med Ministeriets Tilladelse efter bestaaet Oprykningsprøve optages i Seminariets II eller III Klasse uden at have gennemgaaet I eller II Klasse.

Betingelserne for Optagelse i I Klasse er ved alle Seminarier ifølge Lov af 30. Marts 1894 og Ministeriets Bekendtgørelse af 8. Juni 1894 følgende:

a. **Attester.**

1. *Daabsattest* som Bevis for, at Eleven fylder 18 Aar inden Kalenderaarets Udgang.
2. *Koppeattest*.
3. *Konfirmationsattest* eller Skudsmaalsbog.
4. *Lægeattest* for, at han ikke lider af nogen legemlig Mangel — særlig ikke nogen fremskreden Sygdom —, som gør ham uskikket til at være Skolelærer.
5. *Attest* for, at han mindst i 1 Aar enten selv har forestaaet en *Skole* (Attesten udstedes af vedkommende Skolekommission uden Blanket) eller under en dygtig Lærers Vejledning har deltaget stadigt og flittigt i Undervisningen i en Skole og vist Lyst og Anlæg til Skolegerningen (**Blanket** udleveres af Seminariet).
6. *Forholdsattest*, indeholdende tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel, deriblandt Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden sin Udtrædelse af Børneskolen.
7. Om det af Seminarieforstanderen forlanges, *Kautionsbevis* for, at Undervisningspengene vil blive betalte i rette Tid.

b. **Kundskaber.** Eleverne maa godtgøre:

1. at have Færdighed i Benyttelsen af de fire Regnings-

- arter med hele Tal og Brøk (herunder Decimalbrøk) til Løsning af lettere Opgaver,
2. at have Kendskab til de fire Regningsarter med Bogstaver,
 3. at kende Grundtræk af Naturhistorien,
 4. at have Kendskab til Geografien, særlig Fædrelandets,
 5. at have Kendskab til Nordens Historie efter en mindre Lærebog og til Grundtræk af Verdenshistorien,
 6. at kunne læse flydende og tydelig Dansk og gøre Rede for Indholdet af det læste, at kende Grundtrækkene af den danske Sproglære, med tydelig Haand og uden væsentlige Sprogfejl at kunne skrive en dansk Stil (Diktat, Genfortælling eller fri Fremstilling),
 7. at have Kendskab til Bibelhistorien efter en større Lærebog og Kendskab til de kristelige Hovedlærdomme.

Det anses for ønskeligt, at Eleverne har noget Anlæg for Sang og Musik og er i Stand til f. Eks. at synge lettere, kendte Melodier nogenlunde rent og at spille ganske lette Sager paa Violin.

Disse Fordringer betegner i Almindelighed det af Ministeriet opstillede Minimum. Men hvor der ikke er særlig Begavelse eller Modenhed, hvilket altid er det bedste at møde med, er det ønskeligt, at man gaar noget ud over det absolut nødvendige; i hvilken Retning dette sker, gør ikke saa meget; det kan bero paa Anlæg og Lejlighed.

Dog ønskes følgende bemærket: Eleven bør have

læst lidt af vor klassiske Litteratur og kunne gøre Rede for det læste: f. Eks. 1 af Holbergs Komedier, 2 af Blichers Noveller og saaledes i et lignende Omfang nogle af vore mest kendte Digtere (H. C. Andersen, Oehlenschläger o. s. v.).

Der vil ved Prøven blive lagt Mærke til en god Oplæsning og en god dansk Stil.

Fordringerne i Regning vil omtrent stemme overens med de ved Præliminæreksamen stillede Krav.

Ligesom der fordres Kendskab til de første Afsnit af Aritmetikken (Fr. Johansens Aritmetik kan nævnes som en særdeles passende Bog), er det ogsaa ønskeligt, at der er gennemgaaet lidt Geometri. Til Gengæld vil man i Naturhistorie stille Fordringerne saa lempeligt som muligt. Foruden lidt Zoologi efter en hvilken som helst Bog kan læses Vaupells Planterigets Naturhistorie ved Grønlund (1. Afsnit) og øves Plantebestemmelse f. Eks. efter Rostrups Flora.

Med Hensyn til de historiske Fag gælder for det første den Regel: jo mere, desto bedre; dernæst den Regel, at det er utilstrækkeligt at have læst en Del af det fastsatte Pensum, om end det er efter en større Bog; man maa da hellere bruge en mindre Bog og saa komme gennem det hele (Nordens Gudelære og Sagnhistorie). For øvrigt kan følgende Bøger anbefales til Brug ved Forberedelsen:

Geografi: Holst eller Dahlberg Nr. 2. Danmarkshistorie: Clausen: Udtog af Danmarks Historie med et Omrids af Sverrigs og Norges. Holms Danmarkshistorie. Verdenshistorie: Joh. Ottosen: Børnernes Verdenshistorie.

Til Brug ved Forberedelsen i Sang og Musik anbefales Schlägelberger: Lærebog i Nodesang og Violinspil.

Naar et ungt Menneske tænker paa at blive Lærer, maa han begynde sin Forberedelse i en Skole, 1 Aar før han agter at søge Optagelse paa Seminariet. Fra

Bestemmelsen om 1 Aars Øvelse i praktisk Skolegerning gives nemlig ikke længere Dispensation.

Det er tilstrækkeligt, naar man begynder lige efter Sommerferien og fortsætter til næste Sommerferies Begyndelse.

Optagelsesprøven holdes den 21.—22. Juni 1904.
Lærereksamen og Oprykningsprøve slutter den 22. Juli.

Det ny Undervisningsaar begynder den 1. September 1904.
